

На суді

Іван Франко

Судіть мене, судді мої,
Без милості фальшивої!
Не надійтесь, що верну я
З дороги “нечестивої”,
Не надійтесь, що голову
Пред вами смирно схилю я,
Що в добрість вашу вірити
Буду одну хоч хвилю я.

Судіть мене без боязні —
Таж сильні ви, то знаєте!
Судіть без встиду, таж ви встид
На прив'язі тримаєте;
Судіть, як каже право вам,
Судіть остріше, тяжче ще —
Таж ви і право — то одно
В одній машині колісце.

Одно лишень, прошу я вас,
Скажіть виразно й сміло ви:
Яка вина моя і тих,
Що враз зо мною йдуть і йшли?
Скажіть виразно: “Люди ті —
Се зрадники! Вони хотять
Перетворить, перевернуть,
Звалити наш суспільний лад!”

Та й ще скажіть, за що хотять
Перетворити лад цілий?
За те, що паном в нім багач,
А гнесь слугою люд німий,
За те, що чесна праця в нім
Придавлена, понижена,
Хоч весь той ваш суспільний лад
Піддержує й живить вона.

За те, що дармоїдство тут

З робучих рук ссе кров і піт;
За те, що тут з катедр, амвон
Ллесь темнота, не ясний світ;
За те, що ллесь мільйонів кров
По прихоті панів, царів;
За те, що люди людям тут
Кати, боги, раби гірш псів.

А ще скажіте, як сей лад
Перевернути хочем ми.
Не зброєю, не силою
Огню, заліза і війни,
А правдою, і працею,
Й наукою. А як війна
Кривава понадобится —
Не наша буде в тім вина.

Та ще скажіть, що ви й самі
Не відмовляєте нам то,
Що правду ми говоримо,
Що прямо, чесно ми йдемо
За правдою. Все те скажіть,
Судді мої, по щирості,
Тоді в ім'я с ь о г о ладу
Судіть мене без милості!